

Protokół nr 22
z posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia
w dniu 16 września 2020 roku

Z powodu stanu epidemii posiedzenie odbyło się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu programu do wideokonferencji.

Posiedzenie prowadził Piotr Bańka, Przewodniczący Komisji.

Członkowie Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia zgodnie z listą obecności (załącznik nr 1 do protokołu).

W posiedzeniu wzięli również udział goście zgodnie z listą obecności (załącznik nr 2 do protokołu).

PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.
2. Dostępność obiektów użyteczności publicznej podległych Samorządowi Województwa dla osób niepełnosprawnych.
3. Opiniowanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego.
4. Sprawy różne.

Ad. 1

Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka rozpoczął posiedzenie Komisji. Powitał wszystkich obecnych na posiedzeniu - członków Komisji oraz zaproszonych gości. Stwierdził quorum potrzebne do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. Porządek posiedzenia został przesłany drogą mailową, wysłane zostały również materiały. Zapytał, czy ktoś ma uwagi do proponowanego porządku a wobec ich braku przeszedł do głosowania w sprawie przyjęcia porządku.

Komisja jednogłośnie (za:14) przyjęła zaproponowany porządek posiedzenia.

Ad. 2

Dostępność obiektów użyteczności publicznej podległych Samorządowi Województwa dla osób niepełnosprawnych.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka poprosił o wprowadzenie Panią Marszałek Beatę Białowąs, która pełni funkcję Przewodniczącej Zespołu do spraw dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – komunikacyjnej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego.

Członek Zarządu Województwa Śląskiego Beata Białowąs na wstępie poinformowała, że o powołaniu w Urzędzie Marszałkowskim koordynatora oraz Zespołu do spraw dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – komunikacyjnej. Zaznaczyła, że został on powołany na miesiąc przed wyznaczonym przez przepisy terminem. Koordynatorem został Pan Adam Paczyna. Członkowie Komisji na bieżąco będą informowani o postępach prac zespołu. Najważniejsze jest obecnie dostosowanie, pod każdym względem, budynku Urzędu Marszałkowskiego do potrzeb ludzi z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, jak również dla ludzi potrzebujących tego wsparcia np. osób starszych czy matek z małymi dziećmi. Dostosowanie budynku Urzędu jest obecnie priorytetem. W drugiej kolejności skupimy się na jednostkach Urzędu Marszałkowskiego. Do wszystkich podległych jednostek zostało wysłane pismo z zapytaniem, w jaki sposób ich obiekty są dostosowane do osób z różnymi niepełnosprawnościami, innymi potrzebami. Odpowiedzi spływają cały czas. Po otrzymaniu wszystkich informacji sporządzony zostanie raport zbiorczy, który również przedstawimy Radnym, Komisji. W wielu miejscach już są takie udogodnienia np. w Filharmonii Śląskiej mamy szereg udogodnień dla niewidomych i

słabowidzących. Chciałabym przypomnieć, że w marcu bieżącego roku w trzech budynkach Urzędu Marszałkowskiego zamontowano 20 urządzeń systemu totopoint dla osób niewidomych i słabowidzących. Jeżeli chodzi o strony internetowe Urzędu Marszałkowskiego, zwłaszcza tą główną, to informacji udzieli Pani Dyrektor Danuta Descours. Są sygnały, że niektóre formularze nie są dostosowane dla osób niewidomych i słabowidzących. Daliśmy czas do 23 września na dostosowanie stron internetowych. Będziemy dbać o tą dostępność. W pierwszej kolejności Urząd Marszałkowski i pozostałe jednostki muszą być dostosowane informatycznie i cyfrowo. Dostępność architektoniczna to kolejny krok. Po otrzymaniu szczegółowego raportu zostanie on Radnym przedstawiony. Będziecie Państwo trochę zaskoczeni pozytywnie ale i trochę negatywnie. Sporo podległych nam budynków jest zabytkowych i tam dostosowań dotychczas nie przeprowadzono właśnie z tego powodu.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka podziękował Pani Marszałek za informację. Materiał jest obszerny i nie jesteśmy w stanie przedstawić wszystkiego w sposób szczegółowy na posiedzeniu Komisji. Natomiast jak najbardziej szczegółowe informacje jak już będą gotowe można przesłać Radnym drogą mailową

Członek Zarządu Województwa Śląskiego Beata Białowas zasygnalizowała, że w zarządzeniu Pana Marszałka jest zapis, że Koordynator Zespołu do spraw dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – komunikacyjnej raz na kwartał musi złożyć sprawozdanie Zarządowi Województwa. Przedstawione Zarządowi sprawozdanie można przekazać również Radnym. Jeśli będzie też taka potrzeba raport można również przedstawić Sejmikowi i pokazać co Województwo robi na rzecz osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, ze szczególnymi potrzebami.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka poprosił o zabranie głosu przez Pana Adama Paczynę.

Koordynator do spraw dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – komunikacyjnej w Urzędzie Marszałkowskim Adam Paczyzna powiedział, że tak jak Pani Marszałek już wspominała ustawodawca nakłada na nas w pierwszej kolejności obowiązek dostosowania wszystkich urzędowych stron internetowych i aplikacji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – dla osób niewidomych, słabo widzących. To już się dzieje. Dzięki staraniom Zarządu i Pani Marszałek inicjatywę i działania podjęliśmy już w ubiegłym roku w grudniu. Na pozostałe dostępności ustawodawca daje nam 24 miesiące – jest więc czas żeby się odpowiednio przygotować. Pierwszym krokiem aby zapewnić dostępność jest przygotowanie audytu, szczególnie pod kątem architektonicznym. Jak już Pani Marszałek wspominała budynki są o randze historycznej, zabytkowej. Budynków Urzędu Marszałkowskiego jest kilka (na ulicy Ligonja, Dąbrowskiego, Reymonta, są też wydziały zamiejscowe). Moim zadaniem jako koordynatora jest spinanie wszystkich działań na rzecz dostępności w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego. Jako Urząd wyciągamy też pomocną dłoń w kierunku podległych jednostek organizacyjnych. Temat jest ważny i potrzebne są jednolite standardy dla osób korzystających z naszych usług niezależnie czy jest to osoba młoda czy osoba starsza, kobieta w ciąży czy osoba niewidoma. Jako Samorząd Województwa powinniśmy do tego dążyć.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka poprosił o zabranie głosu Zastępcę Dyrektora Departamentu Cyfryzacji i Informatyki, Panią Danutę Descours.

Zastępca Dyrektora Departamentu Cyfryzacji i Informatyki Danuta Desours powiedziała, że jeżeli chodzi o dostępność cyfrową, to ustawa wchodzi etapami. Wszystkie strony powstałe po 22 września 2018 roku mają deklaracje dostępności, w której określone jest które elementy są dostępne i cała informacja dotycząca dostępności wszystkich naszych budynków. Kolejny etap to 22 września 2020 r. i wtedy wszystkie strony administrowane przez Urząd Marszałkowski muszą taką deklarację dostępności mieć. Zwróciliśmy się do wszystkich departamentów z prośbą o przygotowanie takiej deklaracji, którą umieścimy na stronach. Przygotowaliśmy jako Departament Cyfryzacji podręcznik i niezbędnik dla pracowników Urzędu, udostępniających informacje na stronach, jak

przygotowywać informacje, jak przygotować załączniki, zdjęcia, tak żeby było dostępne cyfrowo dla wszystkich. Trzeci kwestia to planowane wcześniej, ale z uwagi na pandemię przekładane w czasie, szkolenie dla wyznaczonych osób, które przygotowują i umieszczają informacje na stronach internetowych z osobą, która korzysta z czytnika dla niewidomych i niedowidzących. Chcemy pokazać jak konstruować informacje, jak opisywać zdjęcia, żeby były właściwie odczytywane przez czytniki. Czwarta rzecz, o której mówiła Pani Marszałek to znaczniki dla osób niewidomych - w trzech lokalizacjach 20 znaczników. Działania były poprzedzone audytem.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka poprosił o zabranie głosu przez Panią Adrianę Solecką, Dyrektora Departamentu Administracji i Logistyki.

Dyrektor Departamentu Administracji i Logistyki Adriana Solecka powiedziała, że jeżeli chodzi o zapewnienie dostępności architektonicznej, o których wspomniał pan Adam Paczyna dotyczy to wszystkich budynków Urzędu Marszałkowskiego. Dwa budynki to placówki zamiejscowe w Bielsku - Białej i Częstochowie. Łącznie Urząd Marszałkowski mieści się w ośmiu budynkach, z czego jest właścicielem tak naprawdę budynku przy ulicy Dąbrowskiego. W zakresie dostępności architektonicznej większość budynków spełnia wymogi ustawowe. Największy problem jest z budynkiem tzw. Pemugu. Prowadzone są rozmowy z administratorem budynku, żeby jednak dostosować go tak, żeby dać możliwość poruszanie się osobom niepełnosprawnym. W pozostałych budynkach wszystkie wymagania ustawowe zostały spełnione. Jest zapewniona możliwość poruszania się między piętrami, wejścia do budynków, podjazdy dla wózków. Windy, toalety są oznakowane i przystosowane do osób z niepełnosprawnościami. Opracowana jest również ewakuacja. Ustawa nakłada na nas również obowiązek zatrudnienia tłumacza języka migowego. Mamy taką osobę. W miarę potrzeb można się umówić i skorzystać z umiejętności osoby znającej język migowy. Myślimy też nad zakupem oprogramowania tzw. video tłumacza. Byłby on dostępny w Kancelarii Ogólnej, gdzie ten kontakt z patentami jest najczęstszy.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka poprosił o zabranie głosu przez Pana Dariusza Ptasia Dyrektora Departamentu Organizacji Urzędu.

Dyrektor Departamentu Organizacji Urzędu – Dyrektor Urzędu Dariusz Ptaś jeśli chodzi o kwestie dostępności regulowanej ustawą musimy zwracać uwagę na to, że w każdym aspekcie naszej działalności, tam gdzie jest kontakt mieszkańca z urzędem, powinniśmy zapewnić takie możliwości, aby każdy pomimo jakiś szczególnych potrzeb czy ograniczeń mógł korzystać. O dostosowaniach architektonicznych mówiła już dziś Pani Dyrektor Solecka, o dostępności stron internetowych mówiła Pani Dyrektor Descourse. Po analizie dostępności w poszczególnych obszarach dochodzi do pewnej oceny. Ta ocena prowadzi do wydania certyfikatu dostępności, to jest ocena zewnętrzna. Jeżeli chodzi o strony internetowe oceniamy się sami i mamy deklaracje dostępności. To co robimy jest oceniane przez nas, przez mieszkańców, ale też będzie ocenione przez podmioty zewnętrzne. W przypadku tej podstawowej ustawy certyfikat dostępności będzie obejmował 4 lata. Ta zewnętrzna ocena pozwoli na obiektywne stwierdzenie w jakim zakresie spełniamy wymogi ustawowe. Patrząc na potrzeby należy wskazać na olbrzymie znaczenie dostępności stron internetowych. Chodzi nie tylko o to, by cała zawartość była dostępna poprzez różnego rodzaju oprogramowanie odczytujące tekst dla osób niewidzących. Należy także zadbać o kwestie zrozumienia, o to aby informacje, użyte sformułowania były jak najprostsze, żeby większość odbiorców miała możliwość swobodnego zapoznania się. Chodzi o uproszczenie informacji jednocześnie przy zachowaniu ich sensu. Działania jakie będą podejmowane w Urzędzie nie będą jednorazowym wydarzeniem, zwłaszcza jeśli chodzi o strony internetowe. Tutaj cały czas każdy z pracowników, który zamieszcza treści na stronie internetowej, będzie stał przez wyzwaniem, aby te treści były jak najlepiej dostępne. Powinno być jak najmniej multimedialnych, obrazów, jak najmniej grafiki, których urządzenia nie potrafią odczytać. Przed nami urzędnikami jest stała, systematyczna praca.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka poprosił o zabranie głosu Pana Dyrektora Grzegorza Gwoździa.

Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Grzegorz Gwóźdź stwierdził, że temat dostosowania w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – organizacyjnej dotyczy również naszych podmiotów leczniczych. Jesteśmy w trakcie monitorowania, jak daleko te zadania zrealizowały nasze podmioty. Zebraliśmy dane ale jeszcze je analizujemy. Część zadań związanych z dostosowaniem architektonicznym jest wykonana. Sejmik co roku uchwała plan przeznaczenia środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tam bardzo dużo środków jest również przeznaczonych na dostosowanie obiektów budowlanych do potrzeb osób niepełnosprawnych - to kwestia wind, podjazdów, ciągów komunikacyjnych, również wejść do szpitali. Tutaj bardzo dużo się podziela. Obecnie pięć szpitali (Szpital Bielsku – Białej, Szpital w Bystrej, Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach, Szpital Chorób Płuc w Wodzisławiu oraz Szpital w Pilchowicach) bierze udział w rządowym programie, który służy dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Z pewnością mamy jeszcze dużo do zrobienia, ale sporo już udało się osiągnąć. W większości szpitali są pracownicy przeszkoleni do posługiwania się językiem migowym. Są specjalne kanały informacyjne, teleinformacyjne. Na bieżąco efektywnie będziemy prowadzić te działania, wspieramy nasze jednostki, ale i nie tylko, ze środków budżetu Województwa oraz ze środków unijnych. Szpitale nie mają obowiązku powoływania koordynatora do spraw dostępności a jednak niektóre to zrobiły jak np. Piekary Śląskie.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka poprosił o zabranie głosu przez Pana Jana Zielińskiego, Pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych.

Pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych Jan Zieliński zwrócił uwagę, że wszystkie trzy sfery dostępności tj. architektoniczna, cyfryzacyjna i informacyjno - organizacyjna powinny ze sobą współdziałać, potrzebują też funduszy. Należy wypracować system finansowania i pozyskiwania funduszy na te działania. To jest proces, który musimy rozłożyć na wiele lat. Szpitale mają głęboką świadomość w tym temacie, bo na co dzień obsługują klienta ze szczególnymi potrzebami. Każda instytucja, szpitale również, powinny powołać własnych koordynatorów do spraw dostępności, bo wtedy łatwiej jest coś zaplanować i wdrożyć. Myślenie kompleksowo o dostępności służy wszystkim. Wiele już zostało zrobione ale wiele jeszcze przed nami.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka otworzył dyskusję.

Członek Zarządu Województwa Śląskiego Beata Białowas podkreśliła, że w Departamencie Zdrowia jest referat do spraw osób niepełnosprawnych, który zajmuje się między innymi Radą do spraw Osób Niepełnosprawnych, powołaną przy Marszałku Województwa. Departament wykonuje dużo pracy, za co trzeba szczególnie podziękować. W związku z nowymi przepisami działania muszą być bardziej spójne i kompleksowe. Dlatego też Zarząd i Koordynator ds. dostępności będą spinać całość działań prowadzonych w Urzędzie. Często pojawia się pytanie skąd brać środki finansowe na te działania. Zachęcam do fanpage Dostępności plus, gdzie pojawiają się potrzebne informacje - na przykład o trwających konkursach. Pojawił się między innymi konkurs w ramach Power 2019, którego celem jest wzrost dostępności obiektów i przestrzeni publicznych oraz wsparcie podmiotów w kwestii spełniania wymagań w zakresie dostępności architektonicznej. Zachęcam do zamieszczania na stronach bieżących informacji o konkursach, bo często umykają te informacje. Będziemy starali się na fanpage Urzędu Marszałkowskiego dawać aktualne informacje co się dzieje w województwie; zaczną pojawiać się również informacje o tym co już zostało zrobione w temacie dostępności.

Radna Maria Materla wyraziła zadowolenie i podziękowanie, że przy Marszałku Województwa Śląskiego powstaje taki organ doradczy jak Sejmik Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego. Jest również Wojewódzka Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych, która składa się specjalistów w tym zakresie, z którymi miała przyjemność współpracować. Przez ostatnie 10 lat pracowałam jako Pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych i znam problemy tego środowiska. Deklaruję pełną gotowość do

współpracy. Cieszą działania na rzecz dostępności, że Urząd chce wyjść naprzeciw osobom niepełnosprawnym i innym osobom ze szczególnymi potrzebami. Doskonałym pomysłem jest również przegląd pod kątem dostępności nie tylko samego Urzędu Marszałkowskiego ale i wszystkich podległych placówek. Urzędy i inne instytucje powinny się chwalić tym, że są otwarte na potrzeby nie tylko środowiska osób z niepełnosprawnościami ale również tych, którzy mają problemy z poruszaniem się, mają różne ograniczenia.

Pani Radna Jadwiga Baczyńska wyraziła zadowolenie i podziw dla podejścia Pani Marszałek do tematu dostępności, ponieważ nie spodziewała się że będzie ono tak szerokie i kompleksowe. Podziękowała również Panu Przewodniczącemu za przyjęcie tematu pod obrady Komisji. Cieszy się, że temat likwidacji barier w Polsce ruszył z miejsca. Widzę bardzo duże zmiany ale sporo jest jeszcze do zrobienia. W przestrzeni publicznej brakuje ciągłości od punktu do punktu, z domu do jednej instytucji i do kolejnej. Taka liniowa ciągłość powinna być na całej trasie. Do teraz na wielu dworcach niepełnosprawni nie mogą swobodnie wejść do pociągu. Najważniejsza w procesie niwelowania barier jest integracja niepełnosprawnych ze społeczeństwem. Cieszy, że temat jest poruszany ale trzeba dalej integrować osoby niepełnosprawne z całym społeczeństwem. Jest wiele budynków użyteczności publicznej, gdzie główne wejście nie ma podjazdu dla wózków, a dostać można się tylko bocznym wejściem. Jest to rozwiązanie lepsze niż żadne, ale standardy wskazują na to, by tworzyć rozwiązania które integrują wszystkich. Są instytucje, gdzie do osoby niepełnosprawnej ruchowo pracownik musi zejść i przyjąć ją w holu czy jakimś oddzielnym pomieszczeniu. To jest niedoskonałe rozwiązanie. Te osoby czują się wówczas inne niż pozostali interesanci. Ciągłość – integracja – wielorakość rozwiązań – to powinniśmy brać pod uwagę podejmując decyzje dotyczące dostępności. Osoby z niepełnosprawnościami muszą być traktowani na równi z resztą społeczeństwa, muszą być częścią społeczeństwa. Cieszy bardzo, że ustawa o dostępności jest realizowana. Trzeba pamiętać jednak o tym, że nie możemy w przepisach prawnych zapisać wszystkiego i nie możemy wpisać tam przepisów, których nie da się osiągnąć. Jeżeli możemy robić więcej niż wymagają tego przepisy, należy to robić. Przykład budynku Muzeum w Sosnowcu, dawny pałac Schoena, który przez lata nie był niedostępny dla osób niepełnosprawnych. Obecny Pan Dyrektor znalazł rozwiązanie w baszcie budynku - z poziomu posadzki zewnętrznej można wjechać i dotrzeć na każdy poziom obiektu. Kreatywne podejście pomaga w rozwiązywaniu problemów. Również deklaruję gotowość do współpracy ze wszystkimi.

Przewodniczący Sejmiku Jan Kawulok stwierdził, że pracujemy w tej chwili nad wdrażaniem ustawy o dostępności, ale problem jest o wiele szerszy. Definicja niepełnosprawności jest bardzo szeroka, wiele instytucji określa tą niepełnosprawność, co powoduje bardzo duży problem. Są osoby niepełnosprawne, którym nie trzeba pomagać, świetnie sobie radzą ale są też osoby niepełnosprawne, których sytuacja jest zupełnie inna. Największe bariery napotyka się w miejscu zamieszkania, bo tam przebywa się najczęściej. Dostępność do teatru jest ważna ale najważniejsza jest dostępność do domu, możliwość skorzystania z windy czy podjazdu. Zniwelowanie tej bariery powinno być priorytetowe. Są problemy związane z opieką nad osobą niepełnosprawną, zwłaszcza starszą, przykładowo w sytuacji, gdy opiekuna tej osoby musi zabrać karetka pogotowia. Takich różnych sytuacji na pewno jest dużo. Czasem wypis z oddziału szpitalnego jest problemem, bo w domu nie ma kto przejąć tej opieki. Struktura opieki powinna być bardziej połączona w jedną całość. W tej chwili różne instytucje wprowadzają rozwiązania, między innymi w kontekście tej ustawy o dostępności. Jest też kwestia kosztów - które nakłady traktować tutaj bardziej priorytetowo, w które warto inwestować szybciej. Wszyscy muszą współpracować w kwestii zapewnienia dostępności. Departamenty Urzędu Marszałkowskiego chyba w kwestiach organizacyjnych mają najwięcej do zrobienia i najpierw ten obszar trzeba uporządkować, a następnie utworzyć do niego pewną strukturę. Szeroko rozumiana dostępność musi być realizowana kompleksowo, trzeba brać pod uwagę wszystkie aspekty życia. Dużo się na przestrzeni lat zmieniło w tym zakresie, drogi, podjazdy, inne udogodnienia. Musimy dalej podążać w tym kierunku. Najważniejsze jest to najbliższe otoczenie.

Pan Przewodniczący Piotr Bańka wyraził zdanie, że takie szersze spojrzenie na sprawę jest najbardziej na miejscu. Przy okazji porządkowania spraw Urzędu i podległych jednostek powinniśmy patrzeć szerzej. Jesteśmy nie tylko Radnymi Sejmiku ale i obywatelami, którzy spotykają się z tego typu problemami. Do nas zwracają się mieszkańcy po rozwiązania i pomoc a naszym zadaniem jest im pomóc.

Radna Maria Materla odnosząc się do wypowiedzi Przewodniczącego Kawuloka zauważyła, że holistyczne podejście do ludzi z niepełnosprawnościami, do seniorów, do osób wykluczonych, borykających się z jakimś ograniczeniem, jest jak najbardziej wskazane. Część z tych problemów, ograniczeń z najbliższego otoczenia może być na bieżąco niwelowane dzięki funduszom z PFRON w ramach aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych. Samorządy co roku dostają na ten cel fundusze. To wsparcie jest przeznaczane na likwidację barier architektonicznych, barier komunikacyjnych. Można z tych środków zrobić remont łazienki dostosowując ją do osoby niepełnosprawnej, można dostosować wysokość mebli dla osób bardzo niskiego wzrostu, czy wybudować podjazd. Tymi sprawami zajmują się ośrodki pomocy społecznej. Punktem wyjścia do przekazania takich informacji są zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności, bo tam osoba otrzymuje decyzję administracyjną, która stwierdza jej niepełnosprawność. Celem wsparcia samotnych, osób niepełnosprawnych nie mających rodziny, rządowe rozwiązania poszły w kierunku programu asystenta osoby niepełnosprawnej. Asystent finansowany jest z pieniędzy rządowych. Po te środki można było się zgłaszać do wojewódzkich oddziałów PFRON. Samorządy we własnym budżecie też zabezpieczały środki na realizację takich usług. Miasto Jaworzno realizuje taką usługę od wielu lat. To samo dotyczy osób starszych. Usługi opiekuńcze i specjalne usługi opiekuńcze to programy od lat działające. To wszystko jest w ramach tej oferty adresowanej do środowiska osób z niepełnosprawnościami, zarówno dzieci jak i dorosłych

Radna Jadwiga Baczyńska w nawiązaniu do wcześniejszych wypowiedzi zauważyła, że likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania to bardzo ważna kwestia. Problemem jest w dalszym ciągu ilość przeznaczanych na ten cel pieniędzy. Jeżeli na przystosowanie łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej dostajemy kilkanaście tysięcy, to w dalszym ciągu jest to za mało, ponieważ specjalistyczne wyposażenie jest znacznie droższe niż w przypadku zwykłej łazienki. Przeznaczane na ten cel fundusze z roku na rok maleją. Kwestia asystentów osób niepełnosprawnych to bardzo ważny temat i w Polsce jeszcze jest dużo do zrobienia w tym zakresie. Ich finansowanie należy dokładnie przemyśleć i przeliczyć. Matka, która opiekuje się niepełnosprawnym dzieckiem rezygnuje z pracy zawodowej, sama pobiera rentę, wykonuje funkcje opiekunki, matki, gospodyni domowej, niejednokrotnie wychowuje inne dzieci. Często nie radzi sobie z sytuacją, zrywa kontakty ze społeczeństwem, bo nie ma na nie czasu. Boryka się też z depresją, nie ma zawodu, bo dawno porzuciła pracę a często zdarza się, że dziecko nie dożywa wieku senioralnego i odchodzi wcześniej niż matka. Wówczas taka kobieta zostaje bez środków do życia, nie ma nawet tej skromnej renty. Można w Polsce zrobić taki montaż finansowy we współpracy z urzędami pracy, połączyć to z wolontariatem, z doświadczeniem zawodowym młodych ludzi, odpowiednio przeszkolonych, którzy mogliby pracować jako asystenci. Asystent umożliwi pełne funkcjonowanie rodzin osób niepełnosprawnych, odciąży rodzinę od codziennych obowiązków. Członkowie rodziny będą mogli dalej pracować zawodowo, i nie będą musieli rezygnować z życia społecznego, prywatnego. Osoba niepełnosprawna będzie miała swojego asystenta a rodzina będzie mogła pełnić wszystkie swoje funkcje. Taki system zewnętrznych asystentów funkcjonuje między innymi w Wielkiej Brytanii.

Radna Maria Materla w nawiązaniu do wypowiedzi Pani Baczyńskiej podkreśliła, że takie rozwiązania są wdrażane, od jakiegoś czasu są wprowadzane systemowo. Asystent osoby niepełnosprawnej wpisany został na oficjalną ministerialną listę zwodów realizowanych w naszym kraju. Funkcjonuje również asystent rodziny do pomocy osobom samotnie wychowującym niepełnosprawne dziecko. Te rozwiązania są i należy po nie sięgać. Ważna

kwestia – osobie opiekującej się osobą niepełnosprawną przysługuje świadczenie pielęgnacyjne. Można je uzyskać po spełnieniu określonych warunków ale nie może temu towarzyszyć pobieranie jakiegokolwiek świadczenia z ZUS. Założeniem ustawodawcy jest świadoma rezygnacja z zatrudnienia celem sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem bądź niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Członek Beata Białowas podsumowując temat stwierdziła, że zapisana w przepisach dostępność cyfryzacyjna, architektoniczna zwłaszcza informacyjno- komunikacyjna jest bardzo ważna. Ludzie niepełnosprawni zauważają bardzo często, że osoba zdrowa się ich boi. Osobom niepełnosprawnym potrzeba bardzo zwykłej ludzkiej życzliwości, żeby ktoś nie bał się do nich podejść i zapytać w czym można pomóc. Stąd ten czynnik informacyjno – komunikacyjny jest taki ważny. Dzieci w szkołach integracyjnych mają zupełnie inne podejście do swoich rówieśników, nie boją się kolegów na wózkach czy słabosłyszących, bo od początku z nimi są. Temat jest bardzo ważny dla Pana Marszałka Jakuba Chełstowskiego i całego Zarządu. Dziękuję za poruszenie tematu, dzisiejszą dyskusję i deklarację współpracy. Na pewno będziemy wracać do tego tematu bo sami widzimy, jak jest on istotny

Pan Przewodniczący Piotr Bańka podziękował Pani Marszałek oraz innym gościom za przekazanie informacji a wszystkim za ciekawą dyskusję. Temat został wyczerpany na dzień dzisiejszy. Zgodnie z deklaracjami uczestników temat na pewno możemy powtórzyć w przyszłym roku, może w innym zakresie.

Ad. 3

Opiniowanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka przeszedł do omawiania projektów uchwał na najbliższą sesję. Zgodnie z dekreacją Przewodniczącego Sejmiku do zaopiniowania mamy dwa projekty: druk VI/319 i druk VI/323. Dodatkowo jest też kilka punktów w WPF i są zmiany w budżecie. Pierwszy projekt z druku VI/319 dotyczy w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie umowy najmu na czas oznaczony 10 lat, części nieruchomości położonej w Częstochowie przy ul. Bialskiej 104/118 oraz odstąpienie od trybu przetargowego zawarcia umowy. Na podstawie stosownych przepisów Sejmik Województwa Śląskiego uchwała § 1 ust.1. Wyraża się zgodę na zawarcie przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie umowy najmu na czas oznaczony 10 lat, części dachu o powierzchni 40 m² wraz z miejscem na dachu i klatce schodowej na instalację dróg kablowych budynku „A” znajdującego się na nieruchomości położonej w Częstochowie przy ul. Bialskiej 104/118, z przeznaczeniem na instalację infrastruktury telekomunikacyjnej dla bazowej telefonii komórkowej P4 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - operatora sieci Play. ust.2. Wyraża się zgodę na odstąpienie od trybu przetargowego zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1. § 2 wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego, a zgodnie z § 3 uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Grzegorz Gwóźdź Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Lecznicznych i Ochrony Zdrowia powiedział, że projekt uchwały był opiniowany przez Departament, a przygotowany przez Departament Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego. Opinia Departamentu Nadzoru Podmiotów Lecznicznych i Ochrony Zdrowia jest pozytywna.

Andrzej Figas Dyrektor Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego poinformował, że projekt dotyczy zgody Sejmiku na tryb bezprzetargowy i na zawarcie umowy najmu pod stacją bazową telefonii komórkowej na 10 lat. Wynika to wprost z ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz jest zgodne z zasadami przyjętymi przez Sejmik. Wniosek szpitala ma pozytywną opinię Rady Społecznej. Stawka

czynszu dzierżawnego jest na poziomie 2 tys. zł netto miesięcznie. Skalkulowana została na poziomie wynikającym z rozeznania rynku przez szpital. Powierzchnia dachu jest wolna i jest tam jeszcze miejsce dla innych operatorów.

Radna Katarzyna Stachowicz – zauważyła, że często takie instalacje anten budzą pewne wątpliwości społeczne. Zapytała, czy były przeprowadzane konsultacje społeczne, czy były jakieś ekspertyzy związane z oddziaływaniem tej anteny na otoczenie? Jeżeli były przeprowadzane to, kto je wykonywał?

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka stwierdził, że ma podobne pytanie dotyczące wpływu tych fal na funkcjonowanie specjalistycznego sprzętu, który jest w szpitalach. Często są zakazy korzystania z telefonów.

Zbigniew Bajkowski Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie wyjaśnił, że jeżeli chodzi o kwestię ewentualnego oddziaływania anteny, to na terenie szpitala jest już jedna funkcjonująca antena (kilkadziesiąt metrów dalej) i nikomu nie przeszkadza. Ta antena funkcjonuje w okolicy szpitala, natomiast operator chce ją przenieść ponieważ będzie miał wypowiedzianą umowę (deweloper chce tam budować budynki). Antena nie ma wpływu na funkcjonowanie szpitala i na zdrowie ludzi. Od kilkunastu lat na terenie szpitala ok. 100 metrów dalej jest taki sam maszt, tylko innej firmy i nikomu nie przeszkadza. Zależy nam też na tym, ponieważ operator deklaruje wyremontowanie tej części dachu, a leje się tam woda. Dodatkowo są to przychody, a przychody zmniejszyły się z powodu koronawirusa, ponieważ niektóre sklepy wypowiedziały nam umowy o wpływach netto np. 5 tys. zł miesięcznie dla szpitala. Nie ma tutaj niebezpieczeństw jeżeli chodzi o zdrowie i życie ludzi, tak samo jeżeli chodzi o funkcjonowanie sprzętu w szpitalu.

Radna Jadwiga Baczyńska poprosiła o dodatkowe wyjaśnienia dotyczące czynszu, bo jest tam kwota 2 tys. zł i jeszcze jakieś inne kwoty. Czy szpital robił rozeznanie - gdyby został ogłoszony przetarg, to być może inny operator zaoferowałby więcej?

Zbigniew Bajkowski Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie odpowiedział, że takie rozeznanie było robione. To co dostajemy to 10 razy więcej niż wynika ze stawek ustalonych przez Prezydenta Częstochowy. Przetargu na tego typu rzeczy się nie robi, ponieważ tak naprawdę w tej chwili nikt nie szuka specjalnie miejsc na maszty. Maszty stoją w różnych miejscach i ruchy w tym względzie są tylko wtedy, kiedy ktoś przenosi maszt z miejsca na miejsce.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka przeszedł do głosowania i zapytał, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu uchwały (VI/319)?

Wynik głosowania: za – 14, przeciw – 0, wstrzymało się – 3.

Opinia: Komisja Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia na posiedzeniu w dniu 16 września 2020 r. przyjęła pozytywną opinię dotyczącą projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie umowy najmu na czas oznaczony 10 lat, części nieruchomości położonej w Częstochowie przy ul. Bialskiej 104/118 oraz odstąpienie od trybu przetargowego zawarcia umowy (druk VI/319).

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka - drugi projekt z druku VI/323 dotyczy zmiany uchwały Nr V/51/4/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie dofinansowania ze środków PFRON do realizacji robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, realizacja których przekracza 1 rok budżetowy. Sejmik Województwa Śląskiego uchwala w § 1. Zmienia się uchwałę Nr V/51/4/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie dofinansowania ze środków PFRON do realizacji robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych,

realizacja których przekracza 1 rok budżetowy, zmienioną uchwałą Nr V/59/13/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 roku, w ten sposób, że zmienia się załącznik do uchwały, któremu nadaje się brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały. § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego, a w § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Sprawa również dotyczy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.

Grzegorz Gwóźdź Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia przypomniał, że Sejmik co roku podejmuje uchwałę na temat przeznaczenia środków PFRON na umowy wieloletnie dotyczące robót budowlanych. W 2018 roku została taka uchwała przez Sejmik przyjęta i w uchwale określono trzy cele na które przeznaczają się środki m.in. przebudowę wejścia do budynku głównego szpitala w Częstochowie w latach 2018-2020. W roku 2020 środki te miały wynosić 1 mln 190 tys. zł. W tej chwili proponujemy zwiększenie tych środków o kwotę 497 tys. zł (wolne środki w ramach PFRON). Przebudowa dobiega końca, a koszty szacowane były kilka lat temu i wzrosły. Szpital się zwrócił o zwiększenie dofinansowania.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka przeszedł do głosowania i zapytał, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu uchwały (VI/323)?

Wynik głosowania: za – 15, przeciw – 0, wstrzymało się – 0.

Opinia: Komisja Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia na posiedzeniu w dniu 16.09.2020 r. przyjęła pozytywną opinię dotyczącą projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie zmiany uchwały Nr V/51/4/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyznanie dofinansowania ze środków PFRON do realizacji robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych, realizacja których przekracza 1 rok budżetowy (druk VI/323).

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka kolejne materiały jeżeli chodzi o WPF to jest tylko przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Nieślyszących i Słabosłyszących w Raciborzu. Łączą się tu zadania.

Grzegorz Gwóźdź Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia podkreślił, że tak jak Pan Przewodniczący powiedział łączymy dwa zadania w jedno, nic z pozostałych zapisów nie ulega zmianie.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka stwierdził, że uchwały są tylko do omówienia i nie musimy tego głosować. Kolejna sprawa na druku VI/325 zmiana w budżecie – tutaj mamy w Dziale 801 zwiększenie w kwocie 136 tys. zł o środki z PFRON na zadanie wymienione w WPF (to dostosowanie). Tak samo w Dziale 854 jest zwiększenie o kwotę 142 tys. zł.

Grzegorz Gwóźdź Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia wyjaśnił zmiany wiążą się z WPF, żadnych innych zmian nie było.

Ad. 4

Sprawy różne.

Przewodniczący Komisji Piotr Bańka wobec braku pytań czy uwag zakończył posiedzenie.

Protokół sporządziła
Małgorzata Cieszyńska – Sokołowska

Przewodniczący Komisji
Polityki Społecznej i Ochrony
Piotr Bańka